

nu atter opkræves efter Hartkorn til den og den Ting, og saaledes kan man blive ved. Da det blev bestemt, at Daareanstalten i Jylland skulde indrettes, var man i den usalige Bane stadigt at holde sig til Hartkornet. Dette er ikke ubekjendt. Efter Hartkornet beskatter man den Uformuende ligesaa stærkt som den Formuende, og herved unddrager denne Sidste sig fra at deeltage paa behørig Maade i Landets Skattebyrder. Havde vi sat igjennem, hvad der engang her blev meget stræbt efter, at danne en ny Stattemaalstof i en Indtægt- og Formuesskat, da havde vi været ude over alle disse Forhold; men der viste sig dengang en meget stærk Modstand dertimod, og det, som det synes, især fra dem, der hidtil efter Hartkorns-Beskatningen kun havde svaret Lidt, og som formodede, at de efter Indtægt- og Formuesskat vilde komme til at svare Mere, idetmindste umiddelbart eller ligesrem, end de hidtil havde gjort. Nu troer jeg virkelig, at det vilde være overmaade svært, om de, der have den bedste Grund til for Fremtiden at betragte Hartkornet saaledes, som man efter en lang Række af Aar er kommen til at betragte det, som et Hypothek paa Eiendommen, der engang er fastsat og ikke maa forhøies, vilde benytte denne Leilighed til atter at bruge Hartkornet som umiddelbar Maalestof, da det er aldeles overflødigt; og derfor troer jeg, at vi skulde blive staaende ved enten at forandre selve Opkrævningsmaaden, eller, hvis der herved skulde vise sig nogen Frygt for, at Sagen vilde blive udsat, da at lade Loven udkomme, saaledes som af mig tidligere er antydet.

S. Jensen: Efterat hvad den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) nu har udtalt, troer jeg, at han er gaaet nærmere ind paa Forslaget, end jeg før forstod, nemlig, at det efterhaanden afbetales og forrentes med 4 pCt., som ligeligt kan blive opkrævet. Den ærede Rigsdagsmand for Bornholms 1ste Valgfreds (S. J. Petersen) var aldeles uberettiget til at lægge i mine Ord, at jeg troede, at man her vilde tilbageholde Bygningen; det har jeg aldrig sagt; jeg har blot bedet om, at den maatte nyde hurtig Fremme, og at der ikke maatte skee nogen Standsning. Naar den ærede Rigsdags-

mand for Frederiksborg Amts 3die Valgfreds (Drøseff) har sagt, at de Kjøbstæder med nye Bygninger og høie Assurancer vilde blive forurettede ved at bidrage til den nye Bygning efter samme Maalestof som andre Kjøbstæder, skal jeg bemærke, at, naar vi skulde lede efter disse Bidrag, saa bliver Bygningen udsat; det, som en Mand sætter paa en gammel Bygning, er desuden ofte Mere end det, han svarer til saadan en Anstalt som denne, saa at de paa ingen Maade kunne holde sig tilbage, fordi de have nye Bygninger, og fordi de ikke ere saa formuende. Jeg har ikke ønsket, at Thinget vilde tilbageholde Forslaget, jeg har kun bedet om, at det maatte blive fremmet saa hurtigt som muligt; thi 16. à 20. Sindsbvage ligge sammen paa Gulvet i een Stue, uden at der er Plads til dem.

Sass: Uden at jeg med flere af de ærede Talere i denne Sag kan lægge saa stor Vægt paa, om Udgifterne til denne Helbredelsesanstalt, som paatænkes opført for Distrikternes Bedkommende, blive fordeelte paa en anden Maade, end Tilfældet var med dem i Jylland, idet jeg endog maatte vil stemme for, at det i saa Henseende bliver paa een og samme Maade, saa kunde jeg dog høiligt og helst ønske, at saavel den ene halvt begyndte som den anden paatænkte Helbredelsesanstalt bleve offentlige Statsindretninger, hvorved det hele Pengespørgsmaal kunde falde bort, som er det, der interesserer Folk meest, da Folk lægge meest Vægt paa, hvad der griber dybt i Kommen. Ja, jeg skulde ogsaa ønske, og det af andre dybere Grunde, at Staten gjorde disse Anstalter ikke til provindstille Indretninger, men til Indretninger for det hele egentlige Kongerige Danmark, saaledes at den ene Anstalt blev en Anstalt for dem, der kunde antages kun i meget kort Tid at ville være sindsbvage og som Folge deraf helbredelige, medens den anden blev en Detentionsanstalt for dem, som i den første bleve erklærede for uhelbredelige. Jeg mener, og efter min Erfaring, (og jeg har en temmelig stor Erfaring — thi jeg troer ikke, at der enten er nogen Præst i hele Landet eller maatte kun meget saa Læger, som have talt med saamange Sindsbvage som jeg) — er det vistnok især for dem, som kal-